

Riktlinjer för prioritering av planläggning

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Senast antagen	Beslutsinstans
Riktlinjer för prioritering av planläggning	Riktlinjer	2026-01-13 § 7	Kommunstyrelsen
Administrationsansvarig	Version	Diarienummer	Giltig till
Kommunledningsförvaltningen	1	25KS73	2030-06-30
Dokumentinformation	Riktlinjer för prioritering vid planläggning		
Dokumentet gäller för	Kommunstyrelsen och Samhällsbyggnadsnämnden		

Bakgrund

Kommunstyrelsens strategiska samhällsplanering utgör grunden för hur Piteå kommun ska växa och utvecklas i linje med kommunens vision och mål. Genom planmonopolet har kommunen ett verktyg för att styra markanvändningen, och detta sker främst genom översiktsplanen, fördjupade översiktsplaner, strategier och riktlinjer som anger långsiktig inriktning för mark- och vattenanvändning samt bebyggelsestruktur.

En viktig del i samhällsplaneringen är att säkerställa resurser för framtagande av vägledande planer och planeringsunderlag. För detta ändamål används planreserven – ett finansiellt verktyg som möjliggör framtagande av planprogram, kommuninitierade detaljplaner, planutredningar och andra utredningar och analyser som krävs för att realisera kommunens strategier. För att kommunens resurser ska användas effektivt krävs en gemensam och tydlig prioritering. Kommunstyrelsen har därför ett ansvar att fastställa, och vid behov uppdatera, principer och kriterier för vad som ska prioriteras i planläggningen. Dessa prioriteringsgrunder, som utgår från översiktsplanens inriktning och andra vägledande dokument, ska ge stöd åt förvaltningarna i planeringsprocessen och säkerställa att de mest angelägna samhällsbyggnadsprojekten genomförs i rätt ordning.

Riktlinjen för samhällsbyggnadsprocessen reglerar detta och anger att Kommunstyrelsen ska ta fram och förvalta prioriteringsgrunder för planläggning.

Syfte och användningsområde

Syftet med detta dokument är att tydliggöra hur Piteå kommun ska prioritera utvecklingen av utpekade utbyggnadsområden i gällande översiktsplan. Prioriteringsgrunderna tar sin utgångspunkt i Vision Piteå 2050 och dess fem genomförandestrategier, och fungerar som ett strategiskt verktyg för att styra kommunens resurser och planeringsinsatser mot de områden som bedöms vara mest angelägna för en hållbar och långsiktig utveckling.

Dokumentet ska vägleda kommunens verksamheter i arbetet med att initiera, planera och genomföra planläggning, och därmed säkerställa att arbetet sker samordnat och i linje med kommunens övergripande mål.

Prioriteringsgrunder

Prioriteringen av utbyggnadsområden ska utgå från gällande översiktsplan och Vision 2050. Visionens fem genomförandestrategier är vägledande, där särskilt fokus ligger på att möjliggöra utveckling som är hållbar, samordnad och skapar goda livsvillkor i hela kommunen.

Planläggning ska prioriteras utifrån följande huvudkriterier där näringslivets initiativ och etableringar har högsta prioritet. Övriga kriterier viktas som utgångsläge lika relativt varandra.

Företag först - möjliggör näringslivets initiativ och etableringar

Områden som efterfrågas av företag eller där det finns tydliga utvecklingsmöjligheter för verksamheter ska ha högsta prioritet, särskilt där kommunen snabbt kan skapa planberedskap. Detta innefattar ett brett perspektiv på näringslivet, så som industri, logistik och tjänsteföretag

såväl som turism, besöksnäring och andra etableringar som kan bidra till tillväxt och sysselsättning.

Tillgodoser bostadsbehov och samhällsservice

Utbyggnadsområden som möter tydliga behov av bostäder, skolor, förskolor, äldreboenden eller annan kommunal service prioriteras. Fokus ska ligga på att stödja befolkningsutveckling och skapa attraktiva livsmiljöer i såväl tätort som landsbygd.

Samlad hållbarhetsbedömning

Alla utbyggnadsområden ska bedömas utifrån en samlad hållbarhetsanalys där ekologiska, sociala och ekonomiska aspekter vägs likvärdigt. Ett område ska prioriteras om det uppfyller hållbarhetskrav inom alla tre dimensioner.

Strategisk position i kommunen

Områden som stärker utvecklingen av noder, stråk och strategiskt viktiga lägen enligt översiktsplanen prioriteras. Det gäller även områden som bidrar till att binda ihop kommunen, exempelvis genom att förstärka kollektivtrafik, gång- och cykelvägar eller andra viktiga samband.

Ansvar, tillämpning och uppföljning

Kommunstyrelsen ansvarar för att fastställa prioriteringsgrunderna och fördelar medel ur planreserven med utgångspunkt ur prioriteringsgrunderna.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar om vilka detaljplaner som ska påbörjas och har ansvar för att planeringen sker i enlighet med de fastställda prioriteringsgrunderna.

Prioriteringsgrunderna ska tillämpas som ett strategiskt styrverktyg i kommunens samhällsplanering. Uppföljning sker årligen i samband med kommunens budget- och verksamhetsuppföljning, där användningen av planreserven och gjorda prioriteringar analyseras. Dokumentet ska ses över regelbundet och revideras vid behov för att säkerställa att det fortsatt stödjer en effektiv, hållbar och målstyrd utveckling av kommunen.

Koppling till översiktsplanen och användning av prioriteringsgrunderna

Piteå kommuns översiktsplan och dess fördjupningar (t.ex. fördjupade översiktsplaner och strategier) anger vilka utbyggnadsområden som är aktuella att utveckla och utgör därmed grunden för kommunens långsiktiga samhällsplanering. De områden som framgår i översiktsplanen är redan politiskt förankrade och prioriteringsgrunderna, som beslutas av Kommunstyrelsen, används för att avgöra i vilken turordning de bör utvecklas.

Prioriteringsgrunderna används i flera delar av samhällsbyggnadsprocessen – exempelvis som underlag inför Kommunstyrelsens beslut om fördelning av medel ur planreserven, samt inför beslut om att initiera planprogram. De används även vid bedömning av inkomna planbeskedsförfrågningar och bidrar till att planeringsresurser styrs till projekt med störst strategisk betydelse för en hållbar och samordnad utveckling.

Utöver planeringsprioriteringar används grunderna också operativt som stöd inför äskanden i kommunens strategiska plan och budgetprocess. Genom att koppla investeringsbehov och inriktningsförslag till prioriterade planområden stärks kopplingen mellan planering och resurstilldelning, vilket bidrar till en målstyrd utveckling i hela kommunen.